

DECIZIE

01 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând recursul declarat de reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Stilconstruct”, avocatul Victor Brânză,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul lui Vasile Celac, avocatul Angela Colțov împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016,

c o n s t a t ă

La data de 23 noiembrie 2015 reprezentantul lui Vasile Celac, avocatul Angela Colțov a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” (în continuare – „Stilconstruct” SRL) cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 04 iulie 2016 s-a admis cererea de chemare în judecată a reclamantului Vasile Celac împotriva „Stilconstruct” SRL, s-a încasat de la pârîtul „Stilconstruct” SRL în beneficiul reclamantului Vasile Celac 2309,22 de euro în valută națională la momentul executării hotărîrii și cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat și asistență juridică 6482 de lei.

La data de 22 iulie 2016 reprezentantul „Stilconstruct” SRL, avocatul Victor Brînză a declarat apel nemotivat împotriva hotărîrii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 04 iulie 2016.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 octombrie 2016 nu s-a dat curs apelului declarat de reprezentantul „Stilconstruct” SRL, avocatul Victor Brînză împotriva hotărîrii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 04 iulie 2016; s-a acordat apelantului termen pînă la data de 01 decembrie 2016, ora 10.00 pentru prezentarea apelului motivat și dovada plății taxei de stat în sumă de 1111,68 de lei; s-a comunicat părților că chestiunea privind primirea cererii de apel va fi soluționată în ședința de judecată numită pentru data de 01 decembrie 2016, ora 10.00, în incinta Curții de Apel Chișinău, sala nr.1, et.1, bd Ștefan cel Mare și Sfînt nr.73, mun. Chișinău; s-a explicat apelantului că în cazul în care îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale și se va examina în

fond, în caz contrar va surveni consecințele de restituire a cererii de apel în baza art.369 din Codul de procedură civilă.

La data de 30 noiembrie 2016, reprezentantul „Stilconstruct” SRL, avocatul Victor Brînză a înaintat cerere de apel motivată solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 04 iulie 2016, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

Concomitent cu cererea de apel motivată, reprezentantul „Stilconstruct” SRL, avocatul Victor Brînză a înaintat cerere de scutire de la plata taxei de stat solicitînd admiterea cererii și scutirea de la plata taxei de stat pentru judecarea cererii de apel depusă de „Stilconstruct” SRL.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016, s-a respins cererea avocatului Victor Brînză, în interesele apelantului „Stilconstruct” SRL privind scutirea apelantului „Stilconstruct” SRL de la plata taxei de stat; nu s-a dat curs apelului și s-a acordat apelantului termen pentru achitarea taxei de stat în mărime de 1111,68 de lei și prezentarea bonului de plată pînă la următoarea ședință de judecată din 17 ianuarie 2017, ora 11:30; s-a explicat că dacă apelantul „Stilconstruct” SRL îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale și se va examina în fond, în caz contrar va surveni consecințele de restituire a cererii de apel în baza art.369 din Codul de procedură civilă.

La data de 14 decembrie 2016 reprezentantul „Stilconstruct” SRL, avocatul Victor Brînză a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016 solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii în partea respingerii scutirii recurentului de la plata taxei de stat cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărîri de scutire a acestuia de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel.

În argumentarea recursului a invocat că, instanța de apel nu a examinat obiectiv circumstanțele invocate în cererea de scutire de la plata taxei de stat și motivele certe de imposibilitatea recurentului de a achita taxa de stat pentru examinarea cererii de apel, în pofida faptului că recurentul a prezentat documente ce confirmă lipsa surselor financiare.

Susține că, instanța de apel a ignorat încheierea executorului judecătorec Tatiana Catan din 05 ianuarie 2015 prin care se demonstrează că „Stilconstruct” SRL nu dispune de mijloace bănești care ar depăși limita sechestrului de 2886850 de lei, fiind în imposibilitate de a achita taxa de stat, făcînd referire la hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție din 11 noiembrie 2013.

Consideră că, prin respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat i-a fost îngrădit dreptul de acces liber la justiție și dreptul la un recurs efectiv.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de reprezentantul „Stilconstruct” SRL, avocatul Victor Brînză urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul consideră recursul ca fiind declarat în termen, avînd în vedere faptul că, încheierea instanței de apel a fost pronunțată la 01 decembrie 2016 (f.d. 83-85), iar cererea de recurs a fost depusă la 14 decembrie 2016 (f.d. 87-89).

În continuare, instanța de recurs se va expune asupra legalității și temeiniciei încheierii instanței de apel în partea respingerii cererii de scutire de la plata taxei de stat a „Stilconstruct” SRL, reieșind din dispozițiile art. 442 alin.(1) din Codul de procedură civilă cu privire la limitele judecării recursului.

Verificînd legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016 prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul constată că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept material și procedural pertinente.

Conform art. 84 din Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Conform art. 365 alin. (4) din Codul de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărîrilor instanțelor judecătorești în cazul litigiilor cu caracter patrimonial taxa de stat se calculează în mărime de 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Colegiul relevă că, accesul liber la justiție este o parte componentă incipientă a dreptului la un proces echitabil, consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și presupune posibilitatea oricărei persoane de a se adresa direct și nemijlocit la o instanță de judecată, pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime. Este unanim acceptat ca dreptul de acces la justiție nu poate fi un drept absolut, ci unul care poate implica limitări, cît timp acestea sunt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit.

Instanța de recurs menționează că, taxa de stat nu este un impediment al accesului liber la justiție, atît timp cît statul asigură aplicarea eficientă și uniformă a prevederilor normative referitoare la cuantumul taxei de stat, la scutirile de taxa de stat dispuse din oficiu ori la solicitarea persoanei interesate. Dreptul de acces la un tribunal consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului urmează a fi înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, ceea ce determină instanța de judecată de a supune adresarea oricărei persoane în justiție cu o restricție pecuniară clară și concretă, evidențiind-o în conținutul încheierii de contestare a neajunsurilor la adresarea cu un instrument de atac, urmărind scopul de respectare a echilibrului între necesitatea asigurării bunei administrări în justiție și proporționalitatea unei astfel de restricții.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a accentuat în argumentarea soluției în cauza *Kreuz vs Polonia* (28249/95), faptul că dreptul de acces la o instanță de judecată nu are un caracter absolut, fiind normal și dezirabil ca acesta să fie supus anumitor limitări, intrinseci forței de reglementare legislativă specifice oricărui stat de drept. Astfel, pot exista limitări de natură procedurală, precum imperativul parcurgerii unei proceduri prealabile și chiar limitări de natură financiară, precum impunerea unor taxe judiciare. Importantă rămîne însă rezonabilitatea acestor limitări, ele trecînd limitele

convenționale atunci când restricționează accesul la justiție în asemenea mod încât aduc atingere însăși esenței dreptului consacrat în beneficiul tuturor justițiabililor. În acest sens, este respinsă teza ce echivalează dreptul de acces la justiție cu gratuitatea actului de justiție.

Din perspectiva celor menționate supra, Colegiul constată că, instanța de apel justificat a respins scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel înaintate de reprezentantul „Stilconstruct” SRL, avocatul Victor Brînză, deoarece recurentul în suportul solicitării vizate nu a prezentat probe concludente ce ar confirma starea financiară precară a „Stilconstruct” SRL, ținând cont de faptul că, o concluzie obiectivă la acest capitol nu poate fi concepută în lipsa informațiilor neactualizate despre situația financiară a „Stilconstruct” SRL.

Mai mult, înscrisurile anexate la cererea de scutire de la plata taxei de stat în suportul scutirii recurentului de la plata taxei de stat au fost examinate de instanța de apel prin prisma art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, fiind în raport cu dispozițiile art.130 din aceeași lege și dată o apreciere corespunzătoare acestora.

În concluzie, Colegiul reține ca fiind justă respingerea de către instanța de apel a cererii de scutire de la plata taxei de stat în circumstanțele vidului probatoriu constat în acest sens.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016 este întemeiată și legală, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de reprezentantul „Stilconstruct” SRL, avocatul Victor Brînză și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Stilconstruct”, avocatul Victor Brînză.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul lui Vasile Celac, avocatul Angela Colțov împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” cu privire la încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă de la momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță